

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

15 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena, Plămădeală Ghenadie,

juducând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, de către inculpatul Dubenco Sergiu și de către avocatul Dorfman Igor în numele inculpatului Dubenco Sergiu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2021, în cauza penală în privința lui

Dubenco Sergiu xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 07.11.2017 – 04.06.2020;

Instanța de apel: 29.06.2020 – 19.01.2021;

Instanța de recurs: 10.03.2021 – 15.02.2022.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 04 iunie 2020, Dubenco Sergiu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(2) lit. b) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe termen 3 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 3 ani.

A fost respinsă ca neîntemeiată solicitarea procurorului cu privire la încasarea contravalorii bunurilor rezultate din infracțiune din contul lui Dubenco Sergiu.

Corpurile delictive - DVD-R de model „VERBATIM” s-a dispus a fi nimicit după intrarea sentinței în vigoare.

Corpurile delictive - DVD-R de model „LG” s-a dispus a fi păstrate la materialele cauzei penale pe tot termenul de păstrare a acestuia.

Corpurile delictive - pachetul nr.3 ce conține: mijloace bănești în sumă totală de 600 euro, depistate în foliul cu documente prezentat la 26.10.2017 benevol de cet. Dubenco Sergiu; pachetul ce conține: două bancnote cu valorile nominale de 100 euro fiecare, cu seriile și numerele: X19005175928 și X16299058772, recunoscute și anexate

la materialele cauzei în calitate de corpuri delictive prin ordonanța ofițerului de urmărire penală din 27.09.2017 (f.d.180, 184, vol. I) și transmise spre păstrare în cancelaria Judecătorei Bălți, după intrarea sentinței în vigoare s-a dispus de a-i confisca și a trece gratuit în folosul statului.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că Dubenco Sergiu, începând cu data de 20 septembrie 2017, acționând în mod intenționat, din interes material și prin înțelegere prealabilă cu cet. Grosu Victor (în privința căruia există deja o sentință de condamnare definitivă), susținând că au influență asupra unor persoane publice din cadrul Centrului Militar Teritorial Bălți, cât și asupra factorilor de decizie din cadrul Catedrei militare a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, în atribuțiile de serviciu ale cărora intră perfectarea actelor necesare și eliberarea livretelor militare, organizarea procesului de instruire la catedra militară și pregătirea militară a studenților, au pretins de la cet. Băț Sergiu suma de 800 euro în scopul de a-i determina pe aceștia la perfectarea și eliberarea livretului militar pe numele cet. Băț Sergiu în așa fel încât ultimul să fie scutit de serviciul militar în termen, bani o sumă dintre care în mărime de 600 euro personal el i-a primit de la Băț Sergiu prin intermediul și în prezența lui Grosu Victor la data de 26.09.2017 împreună cu pachetul de documente solicitat pe numele studentului necesare perfectării livretului militar, nemijlocit în preajma Centrului Militar Teritorial Bălți, situat pe str. Păcii 87 mun. Bălți, care conform cursului mediu valutar oficial stabilit de către Banca Națională a Moldovei pentru 26.09.2017 constituie suma de 12 575, 16 lei, iar suma restantă în mărime de 200 euro urma a fi primită de Grosu Victor în aceeași zi pentru influența promisă, fapt care însă nu s-a realizat deoarece el împreună cu cet. Grosu Victor au fost reținuți la fața locului de către colaboratorii Direcției Generale Teritoriale Nord a Centrului Național Anticorupție.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Dubenco Sergiu în baza art.326 alin.(2) lit. b) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului a invocat, că pedeapsa aplicată este prea blândă în sensul aplicării față de inculpat a prevederilor art.90 Cod penal, considerând că această soluție este una greșită și care nu corespunde scopului pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului.

Acuzatorul consideră că pedeapsa stabilită inculpatului este vădit neproportională celor comise și urmările produse, aplicată cu abatere de la criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art.75 Cod penal, iar aplicarea pedepsei neprivative de libertate nu-și va produce efectul, pentru ca inculpatul să-și facă concluziile necesare de a nu comite în continuare abateri de la prevederile legii penale. Prima instanță a dat o apreciere subiectivă și neargumentată ce ține de aplicarea art.90 Cod penal, or, pedeapsa aplicată de prima instanță, nu va contribui la realizarea scopului pedepsei penale și anume corectarea și reeducarea persoanei care a comis infracțiunea dată, precum și curmarea și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

3.1. Avocatul Dulgher Dumitru în numele inculpatului, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Dubenco Sergiu să fie achitat, din motiv că în

acțiunile inculpatului nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzută de art.326 alin.(2) lit. b) Cod penal.

În motivarea apelului apărarea a invocat, că în lipsa unor probe pertinente, concludente și utile, prima instanță a dat o apreciere greșită circumstanțelor de fapt și eronat a reținut faptul că Dubenco Sergiu, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.326 alin.(2) lit. b) Cod penal.

Apărarea a evidențiat divergențele care se conțin în declarațiile martorilor acuzării, astfel făcând referire la declarațiile martorilor Grosu Victor, Băț Serghei și Osoianu Ruslan, care sunt neveridice și nu coroborează cu alte probe obiective, cu o forță probantă majoră cum sunt: interceptările video, audio a convorbirilor și înscrisurile video a acțiunilor de urmărire penală.

De asemenea, a indicat că din înscrisurile video și audio a percheziției automobilului de model "LAND ROVER" care aparține lui Dubenco Sergiu, din care se vede că la momentul depistării foliului cu documente în automobilul susmenționat de către OUP, banii în sumă de 600 Euro erau amplasați între documente în așa mod în cât nu puteau nici de cum să fie observați la prima vedere, ci doar la examinarea interiorului acestuia fail.

A mai indicat, că această circumstanță combate declarațiile martorului Osoianu Ruslan, care a relatat, că a observat în fail banii, ba chiar și numărul lor - 600 Euro, or, martorul Osoianu Ruslan a fost nevoit să facă astfel de declarații din considerentul, că la 26.09.2017 deja era implicat într-un dosar penal și îi era frică să nu-și agraveze situația, fiind amenințat cu situații nefavorabile în cazul în care va da alte depoziții altele decât cele cerute de la el.

A invocat apărarea, că sentința de condamnare adoptată în privința lui Dubenco Sergiu, nu se bazează pe careva probe pertinente, deoarece probele indicate în sentință, nu confirmă vinovăția lui Dubenco Sergiu în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(2) lit. b) Cod penal, iar toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea inculpatului.

3.2. Avocatul Dorfman Igor în numele inculpatului, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Dubenco Sergiu să fie achitat din motiv că acțiunile acestuia nu întrunite elementele infracțiunii incriminate.

În motivarea apelului a invocat că prima instanță pronunțând sentința de condamnare a ignorat prevederile art.101 Cod de procedură penală, sub aspectul că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

A menționat, că declarațiile inculpatului se confirmă prin declarațiile martorului Matcovschi Igor care a fost audiat în instanța de judecată, menționând că Grosu Victor l-a întrebat doar dacă este posibilitate de a înscrie pe cineva la studii la catedra militară. La discuția lor Dubenco Sergiu nu a asistat.

A constatat și unele divergențe în declarațiile lui Grosu Victor, care ar fi afirmat și recunoscut faptul că a acționat de comun acord cu Dubenco Sergiu și în partea ce se referă la afirmațiile, precum că, dânsul ar avea influență asupra unor factori de decizie.

Consideră această afirmație drept una declarativă, neconfirmată pe tot parcursul procesului penal, chiar dacă Grosu Victor și-a recunoscut pe deplin vinovăția în

comiterea infracțiunii prevăzută de art.326 alin.(2) lit. b) Cod penal. Or, în cazul în care acesta ar fi afirmat faptul dat, putea s-o facă doar față de Băț Sergiu, pentru a obține încrederea acestuia și de a obține de la el careva profituri financiare.

În acest sens, apărarea a susținut că în ziua de 20.09.2017 în cadrul discuției din aceștia Dubenco Sergiu nu a făcut careva declarații, că ar avea careva influență asupra unor factori de decizie din cadrul Centrului militar Teritorial Bălți și din cadrul catedrei militare a Universității de Stat "Alec Russo" din Bălți, or, conform stenogramei se confirmă poziția lui Dubenco Sergiu, care a afirmat, că în cadrul acestei discuții nu a solicitat careva sume de bani, ci doar a explicat celor prezenți modalitatea de înscriere la catedra militară pentru efectuarea studiilor, cu enumerarea documentelor pe care Băț Sergiu ar urma să le prezinte.

A mai susținut apărarea că, la baza sentinței de condamnare nu pot fi puse nici declarațiile lui Băț Sergiu, care ar fi afirmat, că nu cunoaște cine, Grosu Victor sau Dubenco Sergiu, iar fi numit suma de 800 euro, fiindcă ambii vorbeau, or, această discuție vine în contradicție cu acuzarea adusă lui Dubenco Sergiu, prin care se menționează, că chipurile a pretins suma de 800 euro pentru perfectarea și eliberarea livretului militar, fapt care nu a avut loc în general.

A menționat că, prima instanță neîntemeiat a respins afirmația apărării în partea existenței unor acțiuni de provocare în comportamentul lui Băț Sergiu. Or, acesta nu a putut explica instanței de judecată, de ce a recurs la necesitatea de a interveni prin careva persoane pentru a afla procedura de încadrare la studii la catedra militară și nu a putut explica, pentru ce totuși avea el necesitate de livret militar.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2021, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat că prima instanță corect a apreciat probele și circumstanțele cauzei penale, din punct de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, încadrând corect acțiunile inculpatului Dubenco Sergiu în baza art.326 alin.(2) lit. b) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a menționat că deși inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii incriminate, vina acestuia a fost demonstrată prin următoarele probe, și anume: declarațiile martorilor Nitrean Snejana, Surugiu Valeriu, Băț Sergiu, Loghin Nicolae, Svetlana Bodoga, Matcovschi Igor, Osoianu Ruslan, Rotaru Lilian, Grosu Ștefan, precum și prin următoarele mijloace de probă: procesul-verbal de primire a denunțului din 22.09.2017, prin care Băț Sergiu indică circumstanțele și modalitatea acțiunilor infracționale ale lui Dubenco Sergiu și Grosu Victor (f.d.8, vol. I); procesul-verbal de ridicare din 22.09.2017, potrivit căruia de la Băț Sergiu a fost ridicat suportul de informații de tip „DVD-R” de model „LG”, pe care este prezentă inscripția manuscrisă efectuată cu colorant negru „discuția din 20.09.2017” și copii de documente (f.d.11-22, vol. I); procesul-verbal de examinare a obiectelor ridicate din 22.09.2017 (f.d.23-25, vol. I); ordonanța din 25.09.2017 privind recunoașterea și atașarea la dosar a corpului delict - suport de informație de tip „DVD-R” de model „LG”, (f.d.26, vol. I); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografii din 22.09.2017 (f.d.31, vol. I); încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 25.09.2017, prin care a fost autorizată amânarea aducerii la cunoștință lui Dubenco Sergiu a ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuit pe un termen de 30 zile (f.d.52, vol. I); ordonanța procurorului privind autorizarea controlului transmițerii banilor din

25.09.2019 (f.d.63, vol. I); informația cu nr.1268 din 25.09.2017 prezentată de filiala nr.4 a BC „FinComBank” SA, prin care se confirmă faptul că 6 bancnote cu valoarea nominală de 100 euro fiecare și una bancnotă cu valoarea nominală de 200 euro, prezentate spre examinare conform anexei, nu sunt false și pot fi utilizate în circuitul bancar (f.d.65, vol. I); încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 25.09.2017, prin care a fost autorizată efectuarea măsurilor speciale de investigații: interceptarea și înregistrarea comunicărilor și a imaginilor în scopul aflării conținutului convorbirilor dintre Băț Sergiu cu Grosu Victor și Dubenco Sergiu pe un termen de 30 zile, începând cu 25.09.2017 (f.d.69, vol. I); procesul-verbal din 26.09.2017 de consemnare a rezultatelor măsurii speciale de investigație – controlul transmiterii banilor (f.d.71-73, vol. I); ordonanța procurorului din 27.09.2017 privind legalitatea măsurii speciale de investigație – controlul transmiterii banilor (f.d.75, vol. I); procesul-verbal din 26-27.09.2017 de consemnare a rezultatelor măsurii speciale de investigație – interceptarea și înregistrarea comunicărilor și a imaginilor (f.d.79-83, vol. I); procesul-verbal din 27.09.2017 de examinare și transcriere pe un suport aparte a comunicărilor și imaginilor (f.d.86, vol. I); încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 27.09.2017, prin care s-a constatat respectarea cerințelor legale la efectuarea măsurii speciale de investigație – interceptarea și înregistrarea comunicărilor și a imaginilor pe cauza penală nr.2017970629 (f.d.90, vol. I); procesul-verbal de ridicare din 26.09.2017, potrivit căruia de la bănuitul Dubenco Sergiu au fost ridicate documentele prezentate de Băț Sergiu și banii în sumă totală de 600 euro (f.d.164, vol. I); procesul-verbal de examinare a documentelor din 27.09.2017, prin care se confirmă faptul examinării documentelor ridicate conform procesului-verbal din 26.09.2017 (f.d.165, vol. I); certificatul nr.1286 din 22.09.2017, prin care se confirmă că Băț Sergiu, anul nașterii xxxx, este student în anul I la Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, învățământ cu frecvență redusă, ciclul I, absolvent al anului 2022, certificatul este eliberat pentru a fi prezentat la Centrul militar (f.d.167, vol. I); copia adeverinței de recrutare seria xxxx eliberat pe numele lui Băț Sergiu (f.d.169-176, vol. I); copia ordinului de chemare nr.204, prin care se confirmă faptul că Băț Sergiu a fost chemat la Centrul Militar Teritorial Bălți pentru data de 25.09.2017 ora 08:30 în scopul trecerii comisiei medico-militare și de recrutare-încorporare (f.d.177, vol. I); copia contractului cu privire la pregătirea specialiștilor la Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, cu achitarea taxei de studii, încheiat la 12.09.2017 între US „Alec Russo” din Bălți și studentul Băț Sergiu (f.d.178, vol. I); procesul-verbal de ridicare din 26.09.2017, potrivit căruia de la Băț Sergiu au fost ridicate două bancnote cu valorile nominale de 100 euro fiecare, cu următoarele serii și numere: X 19005175928 și X 16299058772 (f.d.182-183, vol. I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 27.09.2017, prin care a fost examinată camera de luat vederi de model „Sony”, cu memorie de tip „Hard disk”, cu care au fost înregistrate imaginile video ale acțiunilor de urmărire penală efectuate la 26.09.2017 (f.d.185, vol. I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 11.10.2017, prin care au fost examinate obiectele depistate și ridicate în cadrul reținerii lui Grosu Victor, cu foto-tabel (f.d.189-194, vol. I); procesul-verbal de confruntare din 27.10.2017, între învinuiții Dubenco Sergiu cu Grosu Victor, prin care se confirmă participarea la comiterea infracțiunii de trafic de influență a ambilor învinuiți, în special Grosu Victor a confirmat că a comis infracțiunea prin înțelegere și împreună cu Dubenco Sergiu (f.d.100-106, vol. II).

Instanța de apel a constatat că, vinovăția inculpatului Dubenco Sergiu în comiterea infracțiunii incriminate este confirmată prin cumulul de probe cercetate, enumerate mai sus, ce coroborează între ele și careva divergențe între probele scrise care ar trezi dubii, nu au fost reținute.

Este considerată ca neîntemeiată versiunea apărării precum că, inculpatul nu ar fi comis infracțiunea incriminată, această versiune fiind declarativă, iar probatoriul în speță a fost administrat și cercetat cu respectarea legislației procesuale penale.

Instanța de apel a respins argumentul apărării ce ține de declarațiile lui Grosu Victor de acuzare a lui Dubenco Sergiu, deoarece acesta și le-a confirmat la confruntarea cu Dubenco Sergiu, ulterior în ședința de judecată în prima instanță în privința lui. Apărarea a mai indicat la careva pretinse influențe din partea organului de urmărire penală, dar probe în acest sens n-au fost prezentate, nici Grosu Victor n-a făcut careva declarații că ar fi fost influențat. Faptul, că Grosu Victor inițial a refuzat să facă declarații, apoi a depus declarații, este un drept procesual al lui, de care sa folosit la fazele respective ale procesului penal.

Mai mult, instanța de fond a apreciat veridice declarațiile lui Grosu Victor de la confruntare, deoarece acestea se confirmă prin celelalte probe obiective și subiective, cum sunt declarațiile martorilor și înregistrările audio și video, ceia ce-i contrar alegațiilor din apel.

În special, în susținerea declarațiilor sale, martorul Băț Sergiu a prezentat organului de urmărire penală înregistrarea convorbirilor dintre el, Dubenco și Grosu, din care cert rezultă că, aceștia au pretins suma de 800 euro, indicând și modul cum v-a fi repartizată suma respectivă între ei. Ulterior, acestea fapte de pretindere și primire a banilor și-au găsit confirmare în declarațiile Osoianu Ruslan, Rotaru Lilian, Grosu Victor, iar apărarea a catalogat aceste declarații neveridice și contradictorii, dar n-a expus și motivat care sunt aceste contradicții și de ce nu-s veridice declarațiile.

Instanța de apel a menționat faptul, că Nitrean Snejana, Bodoga Svetlana, Grosu Ștefan n-au indicat la careva influențe din partea lui Dubenco Sergiu, nu este un factor determinat și o condiție obligatorie pentru această componentă de infracțiune, or, faptul de pretindere și primire a banilor pentru perfectarea livretului militar lui Băț Sergiu a fost cert demonstrat.

La fel, instanța de apel a respins argumentul apărării ce ține de declarațiile martorului Osoianu Ruslan ca neveridice (chipurile fiind influențat de către organul de urmărire penală), deoarece în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești, martorul Osoianu Ruslan a dat declarații sub jurământ în corespundere cu prevederile art.art.312, 313 Cod penal, iar declarațiile ultimului coroborează între ele, inclusiv și cu celelalte probe materiale acumulate de organul de urmărire penală. Careva temeieri de a nu crede acestor declarații instanța de apel nu a stabilit. Tot din materialele cauzei penale rezultă, că acțiunile de pretindere a mijloacelor bănești ce nu se cuvin de către Dubenco Sergiu și Grosu Victor în scopul influențării persoanelor publice din cadrul Centrului Militar Teritorial Bălți, cât și a factorilor de decizie din cadrul Catedrei militare a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, în atribuțiile de serviciu ale cărora intră perfectarea actelor necesare și eliberarea livretelor militare, organizarea procesului de instruire la catedra militară și pregătirea militară a studenților, au fost realizate la data de 20.09.2017, când a avut loc prima întâlnire a lui Dubenco Sergiu cu Rotaru Lilian, Băț Sergiu și Grosu Victor, adică până la intervenirea colaboratorilor

CNA în investigarea faptei infracționale și inițierea măsurilor speciale de investigație, or, din materialele cauzei rezultă indubitabil că denunțul a fost depus de către Băț Sergiu la data de 22.09.2017, iar începerea urmăririi penale pe faptele respective a fost dispusă prin ordonanța din 25.09.2017, adică acțiunile de pretindere a mijloacelor bănești au avut loc cu mult timp înainte de implicarea agenților statului în descoperirea actelor de corupție, astfel, intenția infracțională îi aparține în exclusivitate lui Dubenco Sergiu și Grosu Victor, iar ulterior toate măsurile speciale de investigație au fost efectuate în conformitate cu prevederile legale și sub controlul judiciar al judecătorului de instrucție.

Instanța de apel a menționat că, în speță, colaboratorii CNA n-au depășit limitele unei investigații pasive, cum afirmă apărarea. Primind denunțul și înregistrarea audio de la Băț Sergiu, din care rezultă pretinderea de către Dubenco Sergiu și Grosu Victor a banilor, organul de urmărire penală și-a exercitat atribuțiile de serviciu și a investigat fapta. Băț Sergiu s-a adresat la CNA, deoarece nu avea asemenea sumă de bani și a înțeles că se comite o infracțiune. Acțiunea de pretindere a banilor a avut loc până la intervenirea CNA, de aceea în cazul dat nu este o provocare, dar o investigare efectivă a cazului de corupție.

În ceea ce privește individualizarea pedepsei stabilite inculpatului, instanța de apel, conducându-se de prevederile art.art.61, 75 și 90 Cod penal și reliefând caracterul prejudiciabil al infracțiunii comise și personalitatea inculpatului, a relevat că este corect și echitabil ca inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani, cu suspendarea condiționată a pedepsei pentru perioada de probațiune de 3 ani.

Instanța de apel a respins argumentul procurorului în partea dezacordului acestuia cu aplicarea de către prima instanță a prevederilor art.90 Cod penal, menționând că la acest aspect soluția primei instanțe este corectă.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, declară recurs ordinar prin care, invocă prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea ce ține de individualizarea pedepsei penale, în partea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs, procurorul a menționat că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-a aplicat o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale. Consideră, că instanțele de fond au interpretat eronat regulile de individualizare a pedepsei penale, neîntemeiat și nemotivat au aplicat prevederile art.90 Cod penal, astfel, instanțele de fond nu au ținut cont de prevederile art.art.7, 61, 75 Cod penal, nu au indicat care sunt circumstanțele atenuante sau circumstanțele importante și care sunt efectele acestora și dacă acestea permit condamnarea cu suspendarea condiționată a pedepsei.

5.1. Inculpatul Dubenco Sergiu, în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(2) lit. b) Cod penal.

Astfel, a reiterat argumentele expuse în apel și a indicat că instanța de apel nu a reacționat în modul convenit la erorile sesizate, repetându-le întocmai și menținând o sentință de condamnare neîntemeiată și nemotivată.

5.2. Avocatul Dorfman Igor în numele inculpatului, în temeiul art.427 alin.(1)

pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În dezvoltarea argumentelor recursului, apărarea susține că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Precizează apărarea că, instanța de apel s-a pronunțat superficial asupra motivelor invocate în apelul apărării, dându-le o apreciere evazivă și confuză, și a indicat formal că probatoriul administrat dovedește vinovăția inculpatului, fără a-și expune punctul de vedere asupra fiecărei probe în parte, inclusiv asupra aspectelor de admisibilitate a probelor, așa cum o cer prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală.

A subliniat că instanța de apel întemeiat a respins demersul privind audierea în calitate de martor pe Grosu Victor, or, necesitatea audierii în instanța de apel a lui Grosu Victor era evidentă, în cazul în care existau un șir de divergențe între declarațiile inculpatului și a lui Grosu Victor, referitor la discuțiile ce le-au avut cu Băț Sergiu.

Instanțele de fond neîntemeiat au respins afirmația apărării, în partea existenței unor acțiuni de provocare în comportamentul lui Băț Sergiu, or, acesta nu a putut explica instanței de judecată, de ce recurs la necesitatea de a interveni prin careva persoane pentru a afla procedura de încadrare la studii la catedra militară și nu a putut explica pentru ce a avut nevoie de livret militar.

6. Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea sunt pasibile admiterii din considerentele ce urmează.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul cererilor de recurs declarate în speță, acestea se întemeiază pe prevederile art.427 alin.(1) pct. 6), 8), 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când: 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii; 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recursuri și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul penal constată că criticile aduse de către titularii cererilor de recurs și-au găsit confirmare parțial în speța dedusă judecării, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, deoarece la judecarea cauzei în ordine de apel, nu au fost respectate pe deplin prevederile procesual penale.

În acest context instanța de recurs menționează că, conform art.414 Cod de

procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată că, aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în ordine apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Pornind de la faptul că apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept și declanșează o continuare a judecării cauzei în fond, producând un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor ce a fost declarat, Colegiul penal lărgit reține că, în cauza dată, instanța de apel nu și-a exercitat în deplină măsură atribuțiile prevăzute de lege.

Din dispozițiile art.414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță, putând da o nouă apreciere probelor și fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, fiindcă dreptul la un proces echitabil nu poate fi considerat efectiv decât dacă susținerile părților sunt examinate de către instanță, aceasta având obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și elementelor de proba sau cel puțin de a le aprecia (*hotărârea CtEDO Achina versus Romania*).

Potrivit art.417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal lărgit notează că, nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor esențiale invocate în apelul părților, echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, în asemenea circumstanțe decizia contestată urmând a fi casată.

Analizând decizia contestată menționează și respingând apelurile declarate, în partea descriptivă a deciziei instanța de apel urma să desfășoare analiza probelor pe care s-a bazat la adoptarea deciziei, cu indicarea motivelor care au stat la baza pronunțării unei asemenea soluții și din care considerente ele urmează a fi admise ori respinse.

În sensul dat, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel s-a limitat doar la preluarea constatărilor primei instanțe, însă fără a înfăptui o analiză minuțioasă și completă a tuturor circumstanțelor cauzei, importante pentru justa soluționare a cauzei.

De altfel, din analiza textului deciziei supuse recursului, se atestă că, instanța de apel a trecut în revistă probatoriul administrat în dosar fără a oferi aprecierea acestora așa cum o cer prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, potrivit cărora fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Mai mult, reținând aceleași probe care au fost cercetate în prima instanță, instanța de apel nu a apreciat corespunzător admisibilitatea acestora, în acest sens argumentul părții apărării potrivit căruia: „... *în cazul în care există un șir de divergențe care se conțin în declarațiile martorilor acuzării, în ședința de judecată a primei instanțe urma să fie audiat Grosu Victor*”, nu și-a găsit răspuns în decizia instanței de apel, or, sub acest aspect Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Întemeierea unor concluzii despre vinovăția inculpatului în săvârșirea unei infracțiuni, bazate pe declarațiile unui inculpat pe o altă cauză penală, preluate în respectiva cauză, chiar dacă ar fi fost cercetate sau verificate în respectiva cauză penală afectează în mod direct principiul contradictorialității prevăzut art.24 Cod de procedură penală, or, instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură, în mod nemijlocit.

La acest capitol, Colegiul penal lărgit constată că, de către instanța de apel nu a fost abordată esența problemei invocate de apelanți, întrucât a fost solicitată audierea lui Grosu Victor, deoarece există divergențe în declarațiile martorilor Osoianu Ruslan și Băț Sergiu, însă instanța de apel a trecut peste această etapă expunându-se deja asupra valorii probante, fără a verifica corespunderea acesteia conform rigorilor normelor de procedură penală.

În continuare instanța de apel, deși a fost sesizată asupra expunerii și a altor probe administrate în speță așa cum este procesul-verbal de confruntare din 27.10.2017 efectuată între învinuții Dubenco Sergiu cu Grosu Victor, la faza urmăririi penale, nefiind asigurată prezența lui Grosu Victor în fața instanței de judecată, însă instanța de apel a oferit iarăși expuneri generale inclusiv și asupra acestei probe, or, partea apelantă a rămas din nou fără răspuns asupra argumentului abordat.

Prin urmare, instanța de apel la verificarea și aprecierea probelor administrate nu a respectat prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, potrivit cărora fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, precum și prevederile art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, potrivit cărora, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

Astfel, analizând decizia instanței de apel de menținere a condamnării inculpatului Dubenco Sergiu pentru comiterea infracțiunii prevăzută de art.326 alin.(2) lit. b) Cod penal, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel, fiind investită cu atribuții de judecarea cauzei conform normelor stabilite pentru prima instanță, urma să

analizeze toate aspectele învinuirii înaintate, atât în baza probelor administrate în speță cât și prin prisma argumentelor invocate de partea apărării în apelurile declarate.

Potrivit art.93 alin.(1) Cod de procedură penală, probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.

Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Omisiunea instanței de apel de a face o analiză amplă asupra tuturor circumstanțelor cauzei și de a se expune argumentat asupra fiecărei probe în parte, care confirmă sau infirmă vinovăția inculpatei, este cu certitudine o lacună care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la această etapă a procedurilor urmând a fi înlăturată de instanța de apel, prin rejudecarea cauzei.

Având la bază argumentele expuse supra, Colegiul penal lărgit consideră pripite concluziile instanței de apel de a menține sentința fără modificări, or, instanța de apel nu a cercetat fondul cauzei și apelului declarat de partea apărării, nu s-a expus asupra probelor administrate în speță, referind-u-se superficial asupra acestora, fără a le descrie și a le aprecia conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, și fără a se expune concret care din probele prezentate demonstrează direct și obiectiv fapta infracțională incriminată.

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, care reflectă un principiu legat de buna administrare a justiției, hotărârile judecătorești trebuie să indice în mod suficient motivele pe care se întemeiază soluția. În cazul în care o instanță nu este obligată să furnizeze un răspuns detaliat fiecărui argument invocat (*Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos din 19 aprilie 1994, pct. 61*), din hotărâre trebuie să rezulte cu claritate că problemele invocate în speță au fost abordate (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, pct. 30*).

Rezumând cele menționate, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității lor.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, în prezenta speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate de recurenți și prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea remiterii cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale penale asupra tuturor motivelor invocate în cererile de apel, să verifice și să aprecieze minuțios probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu

cerințele legii, să dea apreciere cuvenită fiecărei probe examinate și toate în ansamblu, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului precum și calificării faptei și să argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, de către inculpatul Dubenco Sergiu și de către avocatul Dorfman Igor în numele inculpatului Dubenco Sergiu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2021, în cauza penală în privința lui *Dubenco Sergiu xxx*, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la 01 aprilie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie